

OBSAH

I. MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI A KRIZOVÉ SITUACE	5
Mimořádné události	5
Krizové situace	6
II. OCHRANA OBYVATELSTVA	7
1. INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM; ZAJIŠŤOVÁNÍ POMOCI	7
Integrovaný záchranný systém (IZS)	7
Zajišťování pomoci – tísňová volání	10
Psychosociální pomoc	11
2. VAROVÁNÍ A UKRYTÍ PŘI NEBEZPEČÍ	12
3. EVAKUACE A OPATŘENÍ NOUZOVÉHO PŘEŽITÍ	13
Evakuační zavazadlo	14
Zásady při opuštění bytu	14
Opatření nouzového přežití	15
4. PROSTŘEDKY IMPROVIZOVANÉ OCHRANY DÝCHACÍCH CEST A POVRCHU TĚLA	16
5. NEBEZPEČÍ PANIKY	18
Opakování: Mimořádné události a krizové situace; Ochrana obyvatelstva	19
III. PRVNÍ POMOC PŘI PORANĚNÍ NEBO JINÉM POŠKOZENÍ TĚLA	20
1. OBECNÝ POSTUP PŘI POSKYTOVÁNÍ PRVNÍ POMOCI	20
2. PRVNÍ POMOC U ŽIVOT OHROŽUJÍCÍCH STAVŮ	22
Bezvědomí, zástava dechu a srdeční činnosti	22
Masivní krvácení a šok	24
3. PRVNÍ POMOC U ZRANĚNÍ, KE KTERÝM MŮŽE DOJÍT BĚHEM MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	25
Opakování: První pomoc při poranění nebo jiném poškození těla	28
IV. ŽIVELNÍ POHROMY V ČESKÉ REPUBLICE	29
1. BOUŘKA	29
2. POVODNĚ	31
Povodně a jejich rozdělení	31
Přípravná opatření	32
Stupně povodňové aktivity (SPA)	33
Opatření po povodni	35
3. SESUVY PŮDY	36
4. SILNÝ VÍTR A VĚTRNÉ BOUŘE	37
Silný vítr	37
Tornádo a prašný vír	38
5. SUCHO	40
6. POŽÁRY	41
Nebezpečí při požáru	42
Příčiny požáru	42
Hoří!	43
Požár elektrických zařízení	44
Hlásiče a hasicí přístroje v domácnosti	44
Lesní požár	45
7. VLNA VEDER	46
Nebezpečí přehřátí organismu	46
Další nebezpečí způsobená vedry	47
8. MRAZY, SNĚHOVÉ KALAMITY, NÁLEDÍ A LAVINY	48
Mráz	48
Námrazové jevy	49
Sněhová kalamita	49
Lavina	50
Opakování: Živelní pohromy v České republice	51

V. ŽIVELNÍ POHROMY VE SVĚTĚ 52

1. ZEMĚTŘESENÍ	52
2. TSUNAMI	53
3. SOPEČNÁ ERUPCE	54
4. PRAŠNÁ A PÍSEČNÁ BOUŘE	55
5. TROPICKÁ CYKLONA	56

VI. EPIDEMIE A PANDEMIE 57

Epidemie	57
Pandemie	58
Opakování: Živelní pohromy ve světě; Epidemie a pandemie	59

VII. OHROŽENÍ PLYNOUCÍ Z LIDSKÉ ČINNOSTI 60

1. ÚNIK NEBEZPEČNÝCH LÁTEK	60
Nebezpečné chemické látky	60
Chemická havárie	61
2. RADIAČNÍ HAVÁRIE	62
3. EXTREMISMUS, TERORISMUS A NÁSILNÉ CHOVÁNÍ	64
Extremismus	64
Terorismus a násilné chování	65

VIII. DALŠÍ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI 67

Narušení dodávek elektřiny	67
Narušení dodávek pitné vody	68
Narušení dodávek ropy	68
Opakování: Ohrožení plynoucí z lidské činnosti; Další mimořádné události	69

IX. DOPRAVA A BEZPEČNOST 70

1. PŘEDCHÁZENÍ RIZIKOVÝM SITUACÍM V DOPRAVĚ	70
Jak mohou předcházet rizikům chodci	70
Co může zvyšovat riziko nehody cyklistů	71
2. DOPRAVNÍ NEHODA	72
Dopravní nehoda vozidla přepravujícího nebezpečné látky	73
3. CESTA DO ZAHRANIČÍ	74

X. POBYT VE VOLNÉ PŘÍRODĚ 75

1. NOUZOVÉ PŘEŽITÍ V PŘÍRODĚ	75
Základní podmínky přežití	75
Usnadnění záchrany	77
Nebezpečí v naší přírodě	78
2. ZÁSADY BEZPEČNÉHO POBYTU V PŘÍRODĚ	79
Letní a zimní sporty	79
Na horách	81
Opakování: Doprava a bezpečnost; Pobyt ve volné přírodě	82

XI. OBRANA STÁTU 83

Povinnosti občana	83
Ozbrojené síly	84
Armáda ČR	84
Opakování: Obrana státu	86

XII. NEMYSLÍME JEN NA SEBE? 87

Návrhy projektových tematických úloh	88
Klíč k vybraným sově	90
Klíč k opakování	91
Použitá literatura a internetové zdroje	93
Rejstřík	95